

Jeruzsálem – Ródosz -- Fehérvár: információáramlás a johannita

"hálózatban"

Hunyadi Zsolt

Szegedi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Történeti Intézet
egyetemi docens, hunyadiz@hist.u-szeged.hu

Az előadás a johannita rendi struktúra sajátosságait veszi górcső alá. A cisztercita generális káptalan nagyon fontos mintát szolgáltatott a lovagrendi hierarchia kiépítésében, de a hatékony kommunikációs lánc kialakításához ez nem volt elegendő. A megoldást részben egy új intézmény megvalósítása, a tartományok (perjelségek, nagyperjelségek, nyelvek) létrehozása kínálta, másrészt a rend által kidolgozott vizitációs rendszer és a rendi adók begyűjtésének módja tette hatékonyá.

A folyton változó rendi kihívások (a hitetlenek elleni harc megszervezése, és a zarándokok igényeinek kielégítése) állandó átszervezésre kényszerítette a johannita vezetést. A mindenkori központ (Jeruzsálem, Belvoir, Akkó, Ciprus, majd Ródosz) és az egyes perjelségek, illetve preceptoriumok közötti kapcsolattartás megszervezése komoly kihívások elé állította a rendtagokat, amelyek egy részét olyan ad hoc lépésekkel oldottak meg, amelyek hosszú távon intézményesültek (pl. visitorok).

A prezentáció hazai és nemzetközi példákat is felvillant a johannita "hálózat" működését illusztrálандó.